

Komplex záróvizsga-tételek
Szociális Munka MA – törzsanyag

1. A szociális munka definíciója, fejlődéstörténete, hazai és nemzetközi gyakorlata. Aktuális kihívások

- Bányai, E. (szerk.)(2011). A globalizáció kihívásai: új irányzatok a szociális munkában és a szociális
- Bugarszki, Zs. (2014). A magyarországi szociális munka válsága. Vitaindító gondolatok. Esély 3, 64-73.
- Harington, P.R.J. & Beddoe, L. (2015). Civil gyakorlat: a szociális munka új szakmai paradigmája. In: Esély, 3. szám, 67-88.
- munka szupervíziójában. Szöveggyűjtemény
- https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8370/01_a_globalizacio_kihivasai.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hegyesi G.: Az általános szociális munka szakmai koncepciója; In: Kézikönyv szociális munkásoknak (szerk.: Kozma J.), Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 1998., (9– 26. old.)
- Szoboszlai, K. (2014). A szociális munka a változások tükrében: kik vagyunk, hol tartunk és mit kellene tennünk? Esély, 3, 87-94.
- Szőllősi, G. (2015). A szociális munka új, 2014-es globális definíciója. Párbeszéd 1.
- <http://parbeszed.lib.unideb.hu/file/2/55192b603fedc/szerzo/PSZoLLoSImasolat.pdf>
- Walter, L. (2003). Szociális munka Európában – áttekintés és jövőbeni fejlődési irányok. Esély, 3, 3-18.
- Müller, W. : Hogyan vált a segítségnyújtás hivatássá, T-Twins Kiadó, Budapest, 1992., (5 –86. old.)
- Pik Katalin: A szociális munka története Magyarországon (1817–1990), Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2001.

2. A szociálpolitika fő kérdései a globalizáció és a jóléti társadalmak változásainak tükrében

- Carsten, J. (2009). A jóléti szolgáltatások és transzferek világai, Esély 6.
- Ferge, Zs. (2017) Magyar társadalom- és szociálpolitika - 1990-2015. Osiris Kiadó,
- Ferge, Zs.: ...mindig más történik : A jóléti állam lehetséges jövőképei Magyarországon. 2015-ig In: A társadalmi kohézió erősítése. szerk. Tausz K. ÚjMandátum Könyvkiadó, 2006 pp. 54-67.
- Gál R. I., Nyilas, M. (2010) Szociálpolitika. Digitális Tankönyvtár. ELTE
- <https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/handle/123456789/8320>
- Ladányi, J. & Szelényi, I. (1997.) Vázlat az "esélyteremtő állam" elméletéhez. A jóléti államon és a

neokonzervativizmuson túl. Gazdaság: a Magyar Közgazdasági Társaság gazdaságpolitikai folyóirata.
30 (1) 68-79

Nyilas, M. (2006). A „Szociális Európa” esélyei és az európai jóléti rendszerek átalakítása. In: Tausz,

Nyilas, M. (szerk.) (2009) A jóléti állam a 21. században. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület.

Nyilas, M. (szerk.) (2012) Globális szociálpolitika. ELTE TÁTK.
http://szociologiaszak.unimiskolc.hu/segedanyagok/NyilasMihaly_EU.pdf

Sík, D. (2017). A szociális munka lehetősége a késő modernitásban 1. – kihívások és gyakorlatok.

https://www.esely.org/kiadvanyok/2017_4/ATT03699.pdf. Esély 4. 71-96.

Tomka B. (2015) Szociálpolitika – fejlődés, formák, összehasonlítások. Osiris

3. A szociális munka hagyományos és posztmodern elméletei

Fehér B. (2010) A narratív segítő beszélgetés. Esély 3. 66-88.

Katz K. & Bányai, E. (2009) (Szerk.) Kortárs szociálismunka-elméletek, tereptanítás, szupervízió. ELTE
Szociális Munka és Szociálpolitikai Tanszék, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület

Kövér, Á. (2020) Egy elhallgatott történet: A feminizmus és a szociális munka összefonódó diskurzusai.

Esély 1. 24-49

Szabó L. (1999) A szociális esetmunka kialakulása és elméleti hátterei. A Szociális Munka Alapítvány
Kiadványai. Elérés: <https://mek.oszk.hu/07100/07165/07165.pdf>

Temesváry Zs. (2020) A kritikai szociális munka kialakulása és jelenkori folyamatai Svájcban. Esély 4.
81-96

Woods, R. (2021). Szociál-ökológiai praxis a szociális munkában. In: Fábrián, Gergely (szerk.) ; Hegyesi,
Gábor (szerk.) ; B., Erdős Márta (szerk.) ; Budai, István (szerk.) ; Héderné, Berta Edina (szerk.) ; Kozma,
Judit (szerk.) ; Szöllősi, Gábor (szerk.) ; Talyigás, Katalin (szerk.) A szociális munka elmélete és
gyakorlata: Tudományos Gondolkodás és kutatás a szociális munkában I. MTA Szociológiai

Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottság (2021)

<https://tatk.elte.hu/dstore/document/1471/Tudom%C3%A1nyosgondolkod%C3%A1s1.pdf>. pp. 122-
145.

4. Szociális problémák értelemezésének és elemzésének alapelvei és gyakorlata: a szegénység, mint társadalmi probléma

Amartya, S. (2004). Társadalmi kirekesztés: Fogalom, alkalmazás és vizsgálat. Esély 4.

Aschauer, W. & Málovics, É. (2012). Az érdemtelen szegénység mint társadalmi viszony COMPETITIO 11 : 2 pp. 43-61. <https://dea.lib.unideb.hu/server/api/core/bitstreams/61496269-edcf-400f-898d48cc86319aa5/content>

Ferge, Zs., Tausz, K., Darvas, Á. (2002). Küzdelem a szegénység és a társadalmi kirekesztés ellen. (1. kötet. Esettanulmány Magyarországról.) Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Közép- és Kelet-európai Iroda, http://www.3sz.hu/sites/default/files/uploaded/ferge-tausz-darvas_-_kuzdelem_a_szegenyseg_es_a_tarsadalmi_kirekesztes_ellen_-_1._kotet_-_esettanulmany_magyarorszagrol.pdf

Füzér, K. (2006). A társadalmi tőke szerepe a társadalmi kirekesztődésben: egy leszakadó pécsi városrész az EU-SILC 2006 tükrében. Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság.

Gans (1992) Mire szolgálnak az érdemtelen szegények?
http://www.esely.org/kiadvanyok/1992_3/mireszolgalna.pdf 3-17

Ladányi, J. (2012). Leselejtezettek. L'Harmattan Kiadó, Bp. 2012 (IV. fejezet, 133-172.)

Szőllősi, G. (2012). A társadalmi problémák konstrukcionista elméletének alapjai. Z- Press Kiadó,

Virág, T. (2010). Kirekesztve. Akadémiai kiadó.

5. Szociális szolgáltatások jogi és szakpolitikai háttere. Rendszerszemléletű gondolkodás a szolgáltatásfejlesztésben.

Bencsik A. (szerk.) (2012). Közigazgatási jog. Dialóg Campus.

Csongor A. & Sziklai, I. (szerk.) (2012). Fejlesztéspolitika. Stratégiai programalkotás a szociálpolitikában; e-jegyzet, ELTE TáTK, <http://www.tatk.elte.hu/kiemeltprojektjeink/kepzesfejlesztes-az-osszetartozasert>

Kinyik M. C & Vitál A. (2005). A közfeladatok ellátása közfeladat-ellátási szerződésekkel a civil szektorban című országos szociológiai vizsgálat eredményei. Civil Szemle 2 90-105.

Szabó L.: (1999) Az ökológiai rendszerperspektíva és az integrációs törekvések megjelenése a szociális esetmunkában. In: Szabó L. A szociális esetmunka kialakulása és elméleti hátterei. A Szociális Munka Alapítvány Kiadványai. Elérés: <https://mek.oszk.hu/07100/07165/07165.pdf> (91-104.)

Sziklai, I. (szerk.) (2012). Az Európai Unió szociális politikái; e-jegyzet, ELTE TáTK.
http://www.tatk.elte.hu/dokumentumtar/cat_view/693-e-tananyagok?start=10

6. Intézményi-szervezeti kérdések a szociális szolgáltatások területén. Interprofesszionális együttműködés.

Bakacsi, Gy., Bokor, A. (2001). Szervezeti magatartás és vezetés. KJK-Kerszöv

Budai. I. (2009) Az interprofesszionális együtt működés és a szociális munka. Esély 2009/5

http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_5/05budai.pdf. 83-114.

Czibere K., Hegyesi G., Fekete, O., Molnár, L., Szabó, J. & Talyigás, K: A szociális szolgáltatások menedzsmentje. Elektronikus tankönyv. Elérhető: https://prof.partium.ro/uploads/c_5442.pdf

Csepeli, Gy. (2001). A szervezkedő ember. Osiris Kiadó

Dinya L., Farkas F. Hetesi, E. & Veres Z. (2004): Nonbusiness marketing és menedzsment. KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft.

Juhász G. (2007) Szervezési és vezetési alapismeretek. Útmutató és fogalomtár. PTE, 2007.

7. A gyermekvédelem hazai tradíciói és megújuló területe

Pilinszki, A., Bulyáki, T. , Goldmann, R., Krémer, A., Ráczné Németh T., Rákóczy, Zs. (2021) Mediáció a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokban: A mediátorok és a közvetítői eljárás jellemzői, a mediáció módszerének ismertsége Embertárs 3 pp. 303-321.

Protokoll - A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-és jelzőrendszer

folyamatairól.

https://szocialisportal.hu/wpcontent/uploads/2016/06/csgyjsz_jelzorendszer_protokoll_1kiadas.pdf

Rácz, A. (2015) (szerk.). A gyermekvédelem megújulási alternatívái. Gyermek- és ifjúságvédelmi

Tanulmányok. Rubeus Egyesület.

Szőllősi, G. (2017) Az 1997-es gyermekvédelmi reform értelme: Rövid elemzés 20 év elteltével. In:

Lakner, Z. L., Gulyásné Kovács E., Csókay, L. (szerk.) "... Nem csak szív kell, de kell tudás is!": 20 éves a gyermekvédelmi törvény. SZOSZAK.EU Nonprofit Kft. 10-20.

8. A család, mint rendszer. Szociális munka családokkal

Berg, IK (1995) Konzultáció sokproblémás családokkal Animula Kiadó.(9-25. old. és 143-167. old.)

Boros J. & Bucher, E. (2020) Szerepváltozások hátrányos helyzetű településeken élő családokban. Esély, 4. pp. 3–31.

Feuer, M. (2008) (szerk.) A családsegítés elmélete és gyakorlata. Szöveggyűjtemény, Akadémiai Kiadó, (21-94. old.)

Kozma J.; Dögei I; Kostyál L. Á.; Mód P.; Udvari A. és Vajda N. (2010). Nyomorgó családok és szociális

szolgáltatások. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet. http://ncsszi.hu/kutatasi-igazgatosag1_10/szocialis-es-gyermekvedelmi-szolgalattasok-2_35/nyomorgo-csaladok-es-szocialisszolgalattasok-n_40

Minuchin, P., Colapinto, J. & Minuchin, S. (2002) Krízisről krízisre: A szegény családok segítése, Animula, Satir, V. (1999). A család együttélésének művészete. Coincidencia.

Stang, T. (1998). Szociális munka családokkal; In: Kézikönyv szociális munkásoknak (szerk.: Kozma J.), Szociális Szakmai Szövetség. (202-233. old.)

9. Idősödő társadalmak, idősvédelem

Brettner, Zs. (2016). Idősgondozás Magyarországon: Elvek, szabályok, gyakorlat, intézmények Tudásmenedzsment 17 : 2. Különszám pp. 132-135.

Brettner, Zs. (2016) Az Idősügyi Nemzeti Stratégia szerepének vizsgálata közpolitika transzfer folyamatában. Tudásmenedzsment 17 : 2. Különszám pp. 73-84.

Szabó, L. (2020) Úton az időskor felé: A tranzitív változások integratív megközelítése a gerontológia kulcskonceptiói mentén. Párbeszéd szociális munka folyóirat 7 : 2 pp. 1-34.

Szabó, L. (2017) A családkonzultáció szerepe a demenciával élő időseket gondozó családok segítésében Idősgyógyászat 2 : 1 pp. 20-24., 5 p. (2017)

Somlai P. (2013). Család 2.0. Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Napvilág Kiadó.

Rauh, E. & Talyigás, K. (2021) Javaslat egy új szemléletű időspolitikára és időügyi törvényre. Esély 2. 72–89. DOI 10.48007/esely.2021.2.5

10. Csoportmunka, közösségi munka, empowerment

Budai, I., & Nárai, M. (2011). Közösségi munka – Társadalmi bevonás – Integráció. Széchenyi István Egyetem.

B. Erdős, M. & Knyihár É. (2015) Pécs partnerség: lépések a közösségi tervezés felé. Civil Szemle 12. 20-34.

Gosztanyi G. (1998) Közösségi szociális munka. In: Kézikönyv szociális munkásoknak (szerk.: Kozma J.), Szociális Szakmai Szövetség. (234-289)

Lakatos, K. (2009). A képessé tétel folyamata. Közösségfejlesztők Egyesülete

Németh L.: Szociális munka csoportokkal; In: Kézikönyv szociális munkásoknak (szerk.: Kozma J.), Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 1998., (138- 179. old.)

Rudas, J. (2016). Csoportdinamika. Oriold és Társai Kft.

Sadan, E (2011). Közösségi tervezés és empowerment. Budapest, ELTE TÁTK, 2011.

http://tatk.elte.hu/file/Kozossegi_tervezes_es_empowerment.pdf

Vercseg, I. (2020) Közösség és részvétel. A közösségfejlesztés és a közösségi munka gyakorlatának elmélete.

https://tatk.elte.hu/dstore/document/1564/Vercseg_K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9g%20%C3%A9s%20r%C3%A9szv%C3%A9tel.pdf

11. Mentálhigiéné és iskolai szociális munka. A prevenció paradigmái, színterei. Bizonyítékokra alapozó megközelítés a prevenció területén.

Boros, J. (2018) (szerk.) Az iskolai szociális munka alapjai. PTE.

<https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/13333/4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

B Erdős, M. & Mészáros, M. (2015) (szerk.) Szín-tér-kép: módszertani segédanyag az egyes színterek drogprevenciós tevékenységeinek tervezéséhez. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet.

Buda B.: Mentálhigiéné. Tanulmánygyűjtemény. Animula

www.budabela.hu/dokumentumok/.../mentalhigienetext.pdf

Kelemen, G. (2007) Egészségtanulás és rehabilitáció. LAM 3, 250–253.

Csák R, Nádas E., Nyírády, A., Tisza, An. (szerk., magyar kiadás) (2012). Eszköztár prevenciós programok tervezéséhez és értékeléséhez. Drog Fókuszpont.

https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/45/perk_manual_HUN.pdf

12. A munka világának átfogó változásai. Korábbi gyakorlatok, jelenlegi trendek a foglalkoztatásban és a munkanélküliség kezelésében.

Bakó, T. & Lakatos, J. (2015). A magyarországi munkapiac 2015-ben

http://econ.core.hu/file/download/mt_2015_hun/munkapiac.pdf

Csoba, J. (2010) A tisztességes munka. L'Harmattan. (2-3. és 7-8. fejezet)

Csoba, J. (2010). A közfoglalkoztatás régi/új rendszere Esély 1,

http://www.esely.org/kiadvanyok/2010_1/01csoba.indd.pdf

Cseres-Gergely Zs. & Molnár, Gy. Közmunka, segélyezés, elsődleges és másodlagos munkaerőpiac,

www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/pdf/b331.pdf

Németh N. (szerk.) (2011): Helyi kezdeményezésű gazdaságfejlesztési programok vizsgálata.

Esettanulmányok. MTA Közgazdaságtudományi Intézet.

www.econ.core.hu/file/download/ktik14/ktik14_book.pdf.

Nyilas, M. (szerk.) (2012) Nemzetközi kitekintés a foglalkoztatási- és jóléti politikák alakulásáról. ELTE

TÁTK (2012) (<https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/01/39/88/dd/1/nemzkitfogl.pdf>)

Simonyi, Á. (2012). Aktivizálás – foglalkoztatás- és szociálpolitikák, Esély 2, 66-99.

13. A szociálismunka-kutatások világa. Szükségletfelmérés és programértékelés. Ismertesse egy Ön által választott kutatási módszer alkalmazásának logikáját, szabályait!

Málovics György, Mihók Barbara, Pataki György, Szentistványi István, Roboz Ágnes, Balázs Bálint,

Nyakas Szabolcs: Részvételi akciókutatással a társadalmi kirekesztés ellen. Tér és Társadalom / Space and Society 28. évf., 3. szám, 67-83. <http://real.mtak.hu/17459/1/2589-7076-1-PB.pdf>

Sik, D. & Szécsi, J. (2015) A fókuszcsoporthoz, mint módszer szerepe a szociális munkában.

http://epa.oszk.hu/02900/02943/00065/pdf/EPA02943_kapocs_2015_1_80-89.pdf

B. Erdős, Márta (szerk.) ; Talyigás, Katalin (szerk.) ; Budai, István (szerk.) ; Fábrián, Gergely (szerk.) ;

Hegyesi, Gábor (szerk.) ; Kozma, Judit (szerk.) ; Szöllősi, Gábor (szerk.) A szociális munka elmélete és gyakorlata : Tudományos gondolkodás és kutatás a szociális munkában II. Budapest, Magyarország :

MTA Szociológiai Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottság.

https://ojs.lib.unideb.hu/public/journals/7/files/A_szocialis_munka_elmelete_es_gyakorlata_Tudomanyos_gondolkodas_es_kutatás_a_szocialis_munkaban_II_2.pdf-2021-11-18-01-22-15.pdf

Fábrián, Gergely (szerk.) ; Hegyesi, Gábor (szerk.) ; B., Erdős Márta (szerk.) ; Budai, István (szerk.) ;

Héderné, Berta Edina (szerk.) ; Kozma, Judit (szerk.) ; Szöllősi, Gábor (szerk.) ; Talyigás, Katalin (szerk.)

A szociális munka elmélete és gyakorlata: Tudományos Gondolkodás és kutatás a szociális munkában

I. MTA Szociológiai Tudományos Bizottság Szociális Munka Albizottság (2021)

<https://tatk.elte.hu/dstore/document/1471/Tudom%C3%A1nyosgondolkod%C3%A1s1.pdf>

B. Erdős, Márta ; Vojtek, Éva (2018) Értékelő kutatásról, programértékelésről szociális szakemberek

számára: Digitális tankönyv. PTE BTK Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszék. (Elérés:

Tankönyvtár)

14. A szociális munka értékei és etikai kérdései.

Pilinszki, A., Béres, O., Sipos, B. Ittész, G. (2014). Mit értékelnek a szociális munkások?:

Mesterképzésben részt vevő szociális munkások értékrendjének sajátosságai. Esély 5 79-94.

https://www.esely.org/kiadvanyok/2022_2/3-21-esely-2022-2-veg.pdf

Sandel, MJ (2012): Mi igazságos... és mi nem? A helyes cselekvés elmélete és gyakorlata. Budapest: Corvina.

A szociális munka etikai kódexe. http://www.3sz.hu/sites/default/files/Etikai_Kodex_2022.pdf.

Andok, F & Tímár, Sz. (2002) Dilemmák a szociális munkában. Esély 4.

Deákné Orosz Zs., Kozma, J. Pál, T. Rácz, A. & Vincze, E. (2018) Etikai kódex jelentősége a szociális professzióban. Párbeszéd – szociális munka folyóirat 1.

<https://ojs.lib.unideb.hu/parbeszed/article/view/6089>